

DEBRECZEN-NAGYVÁRADI ÉRTESÍTŐ.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Felelős szerkesztő: NYIRI GÉZA.

Laptulajdonos: ZICHERMANN HERMAN.

Előfizetési feltételek:

Fizetendő Debreczenben.
 Egész évre 4 kor. — fl.
 Fél évre 2 " — "
 Községeknek 1 " 24 "
 Egyes szám ára 10 fillér.

Hirdetési díjak:

Négy hasábos petit sorért 20 fillér. Nagyobb és többszöri hirdetéseknel igen kedvező engedmények tétetnek.
 „Nyiltter”-ben megjelenő közlemény minden petit sora 30 fillér.
 Hirdetések és előfizetések helyben a kiadói hivatalnál, Csáthy Ferencz, Telegdi K. I. utóda, Budapest: Goldberger A. V., Általános tudósító VII. Erzsébet-körút 14., Blockner J., Eckstein Bernát, Haasenstein és Vogler, Bécsben, Prágában: A. Oppelik, Schalech H. és Párisban, Hamburgban s Majnai-Frankfurtban: G. I. Daube és Mosse Rudolf hirdetési intézetében fogadtatnak el.

Szerkesztőségi és kiadói iroda:

Gróf Degenfeld-tér 3. sz.
 Felelős szerkesztővel értekezhetni naponta déli 1—2 óra közt.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

Ügyvédek mozgalmá.

Debreczen, márcz. 31.

Évtizedek óta üres szalmát csépelnek az ügyvédi kamarai közgyűléseken. Sokáig vitatkoznak azon, hogy mi legyen írva arra a papírra, amelyet évi jelentésnek neveznek, de amely semmi más, mint egy vagy több iv papiros, amelyben elmondják, hivatalosan azt, hogy mi jó, mi rossz és amelyben azonban mégis sokszor nagyszerű elvek nyerne kifejezést. Itt mondják el azt, hogy mit kelljen tenni, hogy Justicia istenasszony jól viselje magát, hogy milyen törvényt kéne csinálni, hogy a kecske is jóllakjon, a káposzta is megmaradjon. Hogyan lehet az alperes urakat fájdalom nélkül megvégrehajtani ugyanabban, hogy az ügyvéd is megélhessen.

Pedig hát annyi tény, hogy ma egy ügyvéd kényelmesen élhet meg. Egy ügyvéd igen, — de hatvan már bajosan.

A helybeli ügyvédi kar mai közgyűlésén ugyancsak ezekről a dolgokról lesz szó. Sőt még többről, — mert egynehány fiskálisból csakugyan kitört a méltatlan bánásmód folytán a panaszos hang. Kitört különösen két okból, először mert amint fent mondtuk, az évi jelentésben elmondott panaszokat az igazságügyminisztériumban éppenséggel nem veszik figyelembe és hidegen nézik, mint hullatja könnyeit az a sok ügyvéd — másodsor azért, mert most olyan új polgári perrendtartást akarnak behozni, amelyben csakugyan csunya dolgok is vannak.

Ennek folytán a helybeli dissidens csoport az javasolja, hogy mindaddig, míg Plósz Sándor igazságügyminiszter lesz, in merito jelentéseket se tesznek többé, mert hiszen teljesen hiába is teszik.

Csak hogy Plósz kimondotta világosan, hogy ő csak azokat a dolgokat veszi figyelembe, amelyeket a hivatalos kamarai testületek terjesztenek elébe. Az elégületlenek tehát valami drasztikusabb eszközöz fordul-

nak, mert megunták már azt, hogy a papíroson sirassák el bajaikat.

A panaszpontok teljesen igazságosak. Az ügyvédből az új perrendtartás finomabb fajtájú hordárt csinál. Csak a bíróság fűttétől függ ezután, hová szalad ez a hordár. Bíróságolhatja, ahogy jól esik, rángathatja, akár a czérnababot, egyforma bánásmód alá veheti a kékitőt áruló vigéccel; hiszen hát az is képviselhet feleket, meg az ügyvéd is, azaz a különbséggel, hogy a vigécnek nincs fegyelmi hatósága, az ügyvédnek meg van. Csak abban a privilégiumban részesül, hogy a vigéccet ki lehet utasítani a bírói tereméből, az ügyvédet meg nem. Feltételezik, hogy az ügyvéd saját magától is kiszalad onnan.

Hát ez mind benne van a javaslatban. Igaz, hogy vannak benne szép dolgok is, — de hát ezek más egyebekre vonatkoznak.

Amit tehát ezek a jogosan felháborodottak tenni akarnak, az annyiban hasznos lehet, hogy élénkebben fel fogja hívni az igazságügyi kormány figyelmét.

Célra vezető persze nem lehet. Mert mégis csak apró csatározás. Mert nem ott van a tulajdonképeni hiba. A mostani csunya állapotokon csak egy dologgal lehet segíteni, a numerus clausussal.

Törjenek lándzsát ezért akármilyen eszközökkel is. Biztosítsák saját magukat a napról-napra szaporodó piszkos konkurencia ellen, mert szinte undorító nézni, hogy ilyen pályát végzett emberek is mi mindenféle dehonestáló eszközökkel küzdenek egymás ellen.

Ha ezt sikerült megcsinálni, akkor nem sülyedhetett volna ennek a karnak a tekintélye annyira, hogy a kormány szinte bravur dolgot vél cselekedni, amikor egyet-egyét ránt ennek a testületnek a fejére.

S így aztán keveset nyom a latba az, hogy milyen javaslatot terjeszt fel az ügyvédi kamara.

Kár azzal a vitával az időt veszívegetni.

Dijnokok.

Debreczen, márcz. 31.

A nagy existenciák, a jómóduak életében is vannak küzdelmek, vannak nehéz órák, de a kis existenciák, a kis állású tömegélete, minden perce: maga egy küzdelem. Küzdelem a legszükségesebbért, a lét fenntartásáért, a kenyérért. A munkás-, iparososztály ezt a kenyeret ki tudja magának küzdeni, jogait mindig érvényesíti tömegének imponáló fellépésével. A munka mellé segéd eszközül a sztrájkot állítja s ez utóbbi mindig megszerzi, meg tudja szerezni a munkás megérdemelt bérét. Ennek az osztálynak küzdelme, létharca egyáltalán nem kétségbeejtő, nem kétséges, az ő érdekeik nincsenek elhagyatva, elhanyagolva. Egész világot behálózva szövetségük, a közös érdekért harcoló rettenetes nagyságu világtábor, mely a földnek egészen új szociális politikát és viszonyokat van hivatva teremteni.

Annak a másik osztálynak helyzete, amely magában foglalja a tulajdonképeni tisztviselő elemet, bár nálunk nem mondható fényesnek, mégis eléggé biztosított. Az állam, a vármegyék, városok a megélhetést legalább is biztosítják hivatalnokaiknak s évről évre látjuk a törekvést a viszonyok javításában.

De nézzük most anuak az osztálynak helyzetét, mely a kettő között van. Melynek érdekét nem képviseli sem az állam, sem szociális szövetség. Mely intelligenciájánál fogva nem keresheti kenyerét keze munkájával, de intelligenciájának megfelelő keresetről nem gondoskodik sem állam, se város. Ez az osztály legkevésbé kapja meg munkája méltó bérét és nincsen támasza, védője, szövetségese: melynek ereje, erőteljes fellépése, biztosítaná a küzdelemteljes munka megérdemelt gyümölcsét!

Ez az osztály, a kishivatalnoki osztály, amelynek tömegét, többségét a dijnokok képezik. Vizsgáljuk kissé a helyzetüket. Dacára

annak, hogy a legnagyobb részét legalább érettségi bizonyítvány quali-fikálja, dacára, hogy e kvalifikációt meg is követelik eállásuk elnyerésére, dacára, hogy állásuk intelligenciát követel tőlük: milyen a javadalmazásuk?

Kapnak napi két—négy koronát, ami tiz-tizenöt évi szolgálat után esetleg 8 koronáig megy fel. S milyen foglalkozást töltenek be? Meg vannak bízva önálló munkákkal, végeznek tisztviselői teendőket, követelnek tőlük olyan munkák, teendők elvégzését, melyeknek végrehajtására feltétlenül szükséges szellemi képzettség, nagyobb fokú intelligencia, de ennek ellenében nem kapják meg soha a méltán megillető ellenszolgáltatást.

S helyzetük mennyire van biztosítva? Nem kinevezett, nem választott tisztviselők, egyszerűen egy tarácsos, egy főnök tetszésétől függő alkalmazottak, aki szó nélkül bármely pillanatban elbocsáthatja őket, mint nemrég láttuk a fővárosnál, hol takarékosági szempontból ötven ember vesztette el önhibáján kívül kenyerét! Tehát a szellemi munkás, akinek esetleg családja van, évek hosszú munkája után családjával együtt kenyér nélkül áll, anélkül, hogy valaki szót emelne érdekében.

Üdvözljük tehát a dijnokok mozgalmát, mely hivatva van e ferde állapoton segíteni. A mult vasárnap délután a dijnokok általános gyűlést hívtak össze, melynek célja utat keresni, hogy jelenlegi helyzetüket reformokkal megjavítsák. Csak ilyen általános mozgalom segíthet csak rajtuk, mert míg egyenként nem érnének kérelmeikkel célt, az egész nagy testület mozgalma, szervezkedése mindenki szemében figyelmet kelt, megfontolásra int. És nagyon itt az ideje, hogy ennek a nagy társadalmi osztálynak helyzete biztosított, megélhetése szilárd alapokra fektetett legyen. Sem az államnak, sem a közigazgatásnak nem áll érdekében, hogy munkásai-ból proletárokat neveljen. **Q.**

TÁRCZA.

NÁLUNK ÉS FALUN.

Ha minálunk megő a lányka,
 Ki ez időt oly régóta várta,
 Jól befűzött, karesu derekára
 Földig érő selyemruhát szabnak.
 Anyjuk szeme udvarlónkon jár át,
 Mindig a bált, meg a korzót járják:
 Ha lányuk tán fellelné a párját.
 S odadják, kit ép meglátna, annak.

Falun nincsen semmiféle üzlet.
 Kalákába, ha viszik, a szűznek
 Szép hajába pándlikákat fűznek
 S korán fogják dolog, konyha mellé,
 Jól megnézik, ki legyen az ura,
 Nem azt nézik, hogy milyen a ruha.
 S ha odadják, összeszírnak újra:
 Ugy bocsátják csak az oltár elé.

Gál Zoltán.

VADÓLÓ KISASSZONY.

— A „Debreczen-Nagyv. Értesítő” tárczája. —

— Hát ez az, kérem. Magunk között csak úgy nevezzük, hogy: vadóló kisasszony, a titulus nem éppen találó, hanem jellemző. A kisasszony tudóssá még nem jutott el odáig, hogy vadat öljön, bár meg vagyok győződve arról,

hogy sikeresen elbánná azokkal is. Szerényebb körünkben megelégszik előre azzal, hogy kutyát, macskát, tanítót, pókot, legyet kinez. Utálatos, rossz gyerek, a kivel szemben nem árt a fegyelem. A fegyelem alatt mindent értek, koplaltatást, verést, rabságot, a mi éppen beleillik a tisztelt tanító ur nevelési módszerébe. A szomszéd szobában talál nádpálcát, pipaszárat s ha visit a kisasszony, hát legyen meggyőződve, hogy itt mindenki siket. Ha pedig idetolakodnék valaki, teszem fel az anyja, a ki elrontotta, hát csak tessék kiutasítani. En feljogosított reá. Átlátom, hogy egy leánygyerek oktatásához illendőbb volna valami női tanerő, hanem ilyen már nem akad. A kisasszonynak hire van Pesten. Hát csak előre, tanító ur, ismerkedjenek.

Ezt a beszédet nyugalmas polgári melegben, szép, nagy napsugaras szobában egy valamicskét pohos, vagyonos formájú ur intézte egy fiatal emberhez, a ki mellette állott és figyelmesen hallgatta. Alacsony termetű, viseltesen öltözött legény volt, durva falusi fejjel, a melyen az erősen kidomborodott homlok felett olyan kurtúra volt nyírva a haj, mint a melyen a fogkefe sör téje. A hátuk mögött egy ijedt nézésű asszony állott, a ki, mikor azt mondta az ura, hogy: — nádpálcza, pipaszár, — minden szónál összereszt. Ez a bárom ember általában a hazug csoport volt a szobában. Az asszony a tulságos rédműlet, a férfi olyan Drákó, a kinek impozáns hátán kedélyesen ptyögött a kabát, a diák pe-

dig figyelmes, mosolyogva hallgató figura, míg befelé, titokban kiverte a verejték. Tetszett neki a jó mód s mosolyogva hallhatta, hogy nem tart sokáig. Pedig szeretett volna betelepenni. A ki olyannak szolgáltatta ki magát, a milyen valójában, az a kisasszony volt. Nyolcz-kilenc esztendősen lányka, egy divány sarkában. Összeszorítva a száját, egy kicsit banzsítva figyelte meg pár perczig a tanítót, aztán megvetőleg fölbígyesztette az alsó ajkát, mintha bele akarna fűtyülni az orrikaiba. Körülbelül azt mondta ez a félremagyarázhatatlan arc: Ezzel ugyan hamar elkészülök.

A jómódu ur kiment s egy kicsit huzódva után ment az asszony is. A diák még gondolkozott egy kicsit az ajtóba s aztán megindult a gyermek felé. A kemény koponya erősen dolgozott. Homlokán sűrűn egymás mellé sorakoztak a ráncok. Valami újat akart kitalálni a diák, hogy csak lecsapjon erre a kis ütetre és bevegye. Egy pillanatig se vette komolyan a szigorú apát. Ha valami értelme lenne a szigorúságnak, bizonyosan rájöttek volna az elődök is. Ezt a gyereket valahol másutt kell fülöfnögni. Kell, hogy legyen valami módja annak, hogy hozzáférközzék. — A gyerek azonban csufondósan vigyorgott rá. Már is észrevette, hogy a hosszú hallgatás zavart jelent. Mondani kellett neki valamit. — Laposan, még miadig tanácstalanul kezdte el hát a beszédét a diák.

— Hogy hívják, kis leány?

A gyerek durczásan nézett reá s összeszorította a fogait, nyilvánvaló jelül annak, hogy nem szándékszik társalogni.

— Különb, hiszen mondta a papa. Ilus. Maga az az Ilus, a kinek egy csöpp esze sincs. A kisasszony mondta, a ki elment. No hiszen, szépen ment el az is. Sirt szegény. Innen, ugy látszik, mindenki ugy megy el. Szereti a mesét?

A gyerek nézett rá, de egy szót se felelt.

— Ha akarja, mondok egyet. Ismeri a Mek-Mek szabó történetét? Szép mese. Nekem is van otthon egy kis hugom, éppen akkora, mint maga, de persze illedelmesebb. Hát tudja Ilus, az azért van, mert ő szegény gyerek. A gazdag kis lány mind haszontalan. Például, hát maga. Egyebet se tud, szomorítani a szüleit...

A gyerek nagyot viczogott a fogai között, mire igen nagyon elkomorodott a diák. Elsétált az ablak felé, hogy legalább az elkényszeredett arcán ne mulasson a gyerek. Egyszerre hirtelen megfordult s vállat vont.

— Mert azt jegyezze meg magának, hogy én inkább elmegyek innen, mintsem hogy magát bántsam. Ha sikerül szép szerével, okos szóval boldogulni magával, bált jó. Ha nem, hát az Isten áldja meg. Az ilyen kis lány nem arra való, hogy egy ilyen nagy ember rátegye a kezét. Nem is élém tul, ugy szegényleném magam. Ne féljen tőlem. Nem vagyok én hóhér.

A kis lány elfintorította az arcát s előbb az egyik, aztán a másik vállát rángatta föl. Meg

HÍREK.

— **Uj aljegyzők.** A csütörtökön tartott városi közgyűlés befejezése előtt gróf Degenfeld József főispán Kovács Kálmán és Rózsa Ernő városi közigazgatási gyakoronokokat tiszteletbeli aljegyzőknek nevezte ki.

— **Mérnök-doktorok.** Ő Felsége a király Wlassics Gyula dr. vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a budapesti kir. József-műegyetemen műszaki doktorokat avatasson fel. A műszaki doktorátus (doctor rerum technicarum) megszerzése azonban senkire nézve nem lesz kötelező, továbbá ezt mindenki csak e célból leteendő külön szigorlatot szerezheti meg, a mennyiben már előzőleg a műszaki minősítést nyújtó műegyetemi oklevélnek birtokában van. A közszolgálatra és a magán-gyakorlatra a műegyetem mostani oklevelei a netán megszerzendő doktori oklevélről függetlenül is jogosítást fognak.

— **Érettségi vizsgálatok a debreczeni ev. ref. főgymnasiumban.** A debreczeni ev. ref. főgymnasiumban a folyó 1900—1901-ik tanévi érettségi vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak meg: 1. május 13. és 14-én a VIII-ik osztály magánvizsgálata. 2. május 15-én a VIII-ik osztály osztályvizsgálata. 3. május 17, 18, 20, 21, 22 és 23-ik napjain írásbeli érettségi vizsgálat. 4. Junius 24—29-ik napjain szóbeli érettségi vizsgálat. Jelentkezni kell a magánvizsgálatra május 11, az írásbeli érettségi vizsgálatra május 16, a szóbeli érettségi vizsgálatra junius 22-én déli 12 óráig. Debreczen, 1901. márcz. 26. Az ev. ref. főgymnasiumi igazgatóság.

— **Sikkasztó báró.** A debreceni királyi törvényszék letartóztatási parancsot adott ki báró Horváth Ferencz volt honvédfőhadnagy ellen, a ki család és sikkasztás miatt van vád alá helyezve. Báró Horváth Ferencz bácska-madarasi (Szolnok-megye) illetőségű 25 éves szőke hajú, kék szemű, szabályos arcú elegáns gavallér. Letartóztatása esetén a debreceni törvényszék fogházába kísérik.

— **A „Petőfi-Dalkör”** rendes közgyűlése f. hó 31-én vasárnap délelőtt 11 órakor tartja meg a városháza nagyteremben. Tárgyak: 1. A választmány jelentése a dalkörnek működéséről, a lefolyt 1900-dik évben. 2. A számvizsgálók jelentése a dalkörnek vagyoni állapotáról s az 1900-dik évi számadások megvizsgálásáról, számadás terhe alóli felmentvény s az 1901-dik évre vonatkozó költségeloirányzat. 3. A második alelnöki állásnak, a működő tagok sorából, a pénztárnoki, ellenőri és 2-dik jegyzői állásnak a tagok sorából egy évre betöltése. 4. A három tagú számvizsgáló bizottságnak egy évre választás utján betöltése.

— **A Csokonai nyomda és a városi tanács.** A város papírszükségleteit a következő 3 évre 4 pályázó közül a legjobb minőségű mintákat benyújtó és legolcsóbb árakat feladó Pongrácz Géza helyb. jónévű papirkereskedő cégnek adta ki a városi tanács és pedig a szakértő küldöttség egyhangú véleménye alapján szintén egyhangú határozattal. — E határozatot a Csokonai nyomda szövetkezet megfellebbezte a közgyűléshez, mely e hó 28-án döntött felette. A tanács gróf Degenfeld József főispán elnöklei alatt tartott teljes tanácsülésében foglalkozott ez ügygel s egyhangulag javasolja a közgyűlésnek,

hogy a Csokonai nyomda felelősségének mellőzésével, adassék a papírszállítás Pongrácz Gézának. — **Általánosan tudott dolog,** hogy a csusz és közsvényes bántalmak legjobb gyógyszere a Zoltán-féle kenőcs, mely még a legmakacsabb csusz és közsvényes bajokat is néhány nap alatt meggyógyítja, mit számtalan elismerő és köszönőlevél bizonyít. Üvege 2 kor. Zoltán Béla gyógtárában, Bpest, V. Sétány-utca és Szabadságtér sarok.

— **Esküvő.** Fischer Jakab látszerész polgártársunk kedves és magas műveltségű leánya, *Jolán* kisasszony e hó 31-én délelőtt fél 12 órakor tartja egybekelési ünnepélyét *Lövinger* Leóval Budapestről. A nagyszámú ösmerősökkel együtt ni is boldogságot kívánunk az új párnak!

— **A ker. betegs. egyl. orvosainak működési beosztása.** A kerületi betegsegélyező pénztár ujonnan megválasztott orvosai már megkezdték működésüket. A tagok tájékoztatására a beosztást alábbiakban közöljük: A Hatvan-utca és Péterfia-utca közti városrész, az ennek megfelelő kertsekkel, valamint az Ajtó, Kétmalom, Kut, Nyil, Homok, Apafi, Hadházi és Kórház-utcákkal Dr. Szotyori Nagy Kálmán orvosnak. Az ezektől jobbra levő Csapó-utcai városrész a megfelelő kertsekkel a Kossuth és Cegléd-utczáig Dr. K. Szalay Béla orvosnak. A Kossuth, illetve Hunyadi-utca közti városrész a megfelelő kertsekkel, továbbá Varga, Posta, Szécsényi, Tóczos és Téglás kertekkel Dr. Szőlősi Béla orvosnak osztattak be. A Hatvan és Piacz-utca közti városrészt pedig Dr. Gáspár Géza a ker. betegsegélyező pénztár ügyvezető orvosa látja el.

— **Elhagyta az asszony.** A rendőrség büntügyi osztályához egy aláírt levél érkezett. Bagó Mihály b.-újvárosi lakos instálja aláírtan a tekintetes kapitányságot, toloncolja haza a feleségét. Egy pár napja durcáskodni kezdett az asszony, hogy ő megunta már ezt az egyhangú életet s összekapolt s felült a debreceni vonatra. Küldjék haza azt az asszonyt. Beszéljenek a fejével, ne hagyja ezt a szégyent a családon, talán nem ismeri meg az urát, ki őt nagyon, de igen nagyon szereti. Megérdemelné az ilyen gyáva férj, hogy elvesztett feleségét mielőbb visszakapja.

— **A Csapókeret rendezése.** Mindenestre nagy mulasztás volt, hogy a Csapókeretnek — mely városunknak rövid idő alatt mintegy külvárosá fejlődött — mindez ideig nem gondoskodott a városi tanács házsám táblákkal leendő ellátásáról. dr. K. Tóth Mihály mezőrendőrkapitány most egy jelentést adott be a városi tanácshoz, melyben hivatkozik azokra az akadályokra és rendkívüli idővesztésekre, melyek egy csapókereti lakosnak feltalálhatása alkalmával előfordulnak. Ugyan azért kéri a városi tanácsot, — hogy sürgősen intézkedjék a Csapókeretnek házsám táblákkal leendő ellátása iránt.

— **Javíthatatlan tolvaj.** Polacek Lajos foglalkozás nélküli csavargó már hónapok óta abból él, hogy egyes magánházakhoz belátogat s a mi kezébe kerül, azt elcseni. Ujabbán pedig csizmatolvajnak csapott fel. Az utolsó hetekben legkevesebb 10 pár csizmat lopott és adott el. A megrögzött tolvaj tagadja a lopást, bár minden bizonyíték ellene vall. Most a rendőrség börtönében várja a vizsgálat befejezését.

— **Hát igen.** Most majd beléteszem újra a hirdetés a lapba, aztán várom, hogy talán megint akad egy ilyen hölgyecske, a ki lekaparja kezéről a bőrt. Egyszer majd ha nagy lesz, gondoljon arra a szegény diákra, a ki itt most diskurál magával. Megint kimegyek nyomorúságba. Nem tudok tanulni. Le kellene tenni a szigorlatokat s nincs pénzem rá. Egy ilyen szegény leány úgy kóborog az utcán, mint a kutya.

— **Hát igen.** Most majd beléteszem újra a hirdetés a lapba, aztán várom, hogy talán megint akad egy ilyen hölgyecske, a ki lekaparja kezéről a bőrt. Egyszer majd ha nagy lesz, gondoljon arra a szegény diákra, a ki itt most diskurál magával. Megint kimegyek nyomorúságba. Nem tudok tanulni. Le kellene tenni a szigorlatokat s nincs pénzem rá. Egy ilyen szegény leány úgy kóborog az utcán, mint a kutya.

— **Ki törődik vele...** Maguk esznek, isznak, mulatnak. Tudnak kenyeret keresni. Én hiába akarok. Lássa, másfél éve már annak, hogy nem eszem rendszeren. — **Elszégelyte magát.** A gyermek rábámult, majd elnyelte a szemével. — **Erre még dühösebben beszélt tovább.** Csak a szemeket látta a gyerekből, az eszébe se jutott, hogy egy kis vad csöppesség, a ki hallgatja. Roneki a berendezés kényelme, homályos üvegtáblavárást tört ki belőle a méltatlankodás. Egyet lát mögött a szekrényekben a sok ezüst, a puba egyet ütött öklével a levegőbe, mintha össze székek, nagy nehéz asztal, mindenütt szőnyeg és akarna törni valakit s néha a torkára fojtotta a

— **Halálozás.** Fonó Mihályné, szü. Szegedy Terézia asszony életének 83 dik, boldog házasságának 50-dik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése tegnap délután 3 órakor volt.

— **Kit választunk?** Az ország mindinkább lázas izgatottságra jön, mert a választások ideje erősen közeledik, a választó polgárok már most töprengenek, hogy bizalmukkal kit tiszteljenek meg. Ki lesz az, a ki boldogságukat elősegíti, a ki jókedvet és elégedettséget biztosít. Pedig hát ez e töprengés fölösleges, mert a magyar bármilyen rendű és rangú is, akkor tesz egyedül helyesen, ha a Mátyás Diákot, az összes élclapok között a legjobbat és a legterjedelmesebbet választja. Egy jól megválasztott élclap többet ér száz savanyu és ígéreteit meg nem tartó képviselőnél. A Mátyás Diák (melynek előfizetési ára negyedévre 3 korona) nem tagadja meg elveit. A Mátyás Diák (melyből bárki is ingyen kap mutatványszámot) az ő választóinak igazán kedvében jár. A Mátyás Diák (melynek kiadóhivatala Budapesten, Sarkanyus-utca 3. sz. alatt van) minden héten beszól híveiből s a hova beszól, ott vidámság út tanyát. Az egész országban az legyen a jelszó: Válasszunk a Mátyás Diákot! Fizzessünk elő a Mátyás Diákra!

— **Mikor lesznek a képviselőválasztások?** Ez a kérdés egyre jobban izgatja a kedélyeket. Némelyek azt mondják, hogy őszkor; mások a beavatottabbak szerint: már most júniusban. De oszlattassék fel a képviselőház bármikor, annyi már is kétségtelen, hogy ily nagyarányú, igazalmas képviselőválasztásunk rég nem volt, aminőnek ez mutatkozik. De az is bizonyos, hogy a „Budapest” pol. napilap, mint a multban, ezuttal is ki fogja venni bő részét a választási háboruból. Am a „Budapest” más tekintetben is folyton folyvást azon igyekszik, hogy a magyar olvasóközönség pártatlanul álló nagy rokonszenvét, amely negyedszázados pályafutásán állandóan kíséri, továbbra is megtartsa s öregben. Tagadhatatlanul megbízható, élénk, jól szerkesztett 48-as újság. Vezérezkelt leg többnyire orsz. képviselők írájk, köztük Kossuth Ferencz, a függetlenségi párt elnöke. Hírei frissek, tárczarovata változatos; folyvást két érdekes regényt közöl egyszerre. Vasárnaponként pedig „Uj-Budapest” cím alatt humorisztikus mellékletet csatol a főlaphoz s e vicclap talán megfellejtői közt, a jutalomkönyveken felül, még egy-egy József-sorsjegyet sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy a „Budapest” minden rendes előfizetője minden újévkor egy díszes naptárt kap teljesen ingyen, egy nem csodálkozunk rajta, hogy a „Budapest” a legolvasottabb és legelterjedtebb napilapja hazánkban. — **Előfizetési árak:** Egész évre 24 korona, félévre 12 korona, negyedévre 6 korona, egy hónapra 2 korona. Mutatványszámokat kívánatra bárki ingyen kaphat. A megrendelések, előfizetések a „Budapest” kiadóhivatalához, Budapest, IV, Sarkanyus-utca 3. sz. a. intézendők.

Szerkesztői üzenetek.

— **Ariadne.** Ön egy verset küld be hozzánk, melyben több a gondolat, mint a kifejezés. mely prózában elmondva sokkal ügyesebb lehetne. Kár, hogy a mi halvaszultt s most regenerálódni ké szülő kaszinónknak a messze indusok földéről keres pandantot s az arabok vad élet vel hasonlítva össze a kör állapotait. Kár érte, mert lehet, ső van itt Debreczenben is m g sok testület. egye sület, fratilis jellezű társaság, mely has-nló ére nyek nélkül szükkölködök, miknek hiányát ön ostorozza. Ezekről írja ön, de prózában kérem, mert verse irtoztató, rőmes. Csupa kuriózum és az allegorizálás kedvéért leközöljük. Ime a vers:

hangot a nekivadult nagy keserűség. Hát igen. Nőjön fel ugy, hogy tudjon erről is. Én a kis hugomnak egy kőzkatótot se tudok vásárolni, anyámnak is kellene küldeni valamit. Dideregve szaladgálok az utcán. A lavoromba belefagy a víz... S egy ilyen kölykőn mulik az egész. Tanulni tudnék, én is jóllaknám, mint maga. Megszolgálnám. Nem kell nekem a tietek ingyen. Te, te... Ököibe szoritotta a kezett és a divány felé rohant, mintha össze akarná törni a gyereket. Az pedig tágra nyitott szemekkel figyelt reá. — Észre se vette, hogy bántani akarja, csak nézte. A diák is rábámult s megcsuklott a hangja s szakadozottan, lélegzet után kapkodva beszélt tovább.

— **Ti beteszitek az ablakot,** aztán pusztuljon a nyavalyás, a ki künn van. Én is, más is. Ne felejtis el, ha majd megnősz. Nekem mindegy, csak hogy hát otthon is vannak. Falun...

Félve csuszott le a gyermek a diványról. Az egyik harisnyája lecsuszott a bokájára s a diák gépiesen öltöztetni kezdte, mintha a bátyja volna. Ujjait belemélyesztette a hajába s hátra simította a kőzcos fűrtöket, letévedt a keze az arczára is és megsimította s ködös pillantással ismételte:

— **Vannak bizony, vannak...** A gyermek belekémlt az arczába s azt kérdezte:

— **Melyik falun?**

Thury Zoltán.

A mi Wigwámunk.

— (Annak a bizonyos körnek.) —

Rovarok, pókok díszes menhelye
Se arabs, se indus még nem pihent,
Galyaktól kuszált borzas keblében!
Ezután fog csak feljönni napod!
Belső kitűszöl, két szék vesz helyet —
Kis Amor Isten meghitt berkién!
S csak akad érezni tudó kebel
Mely felélnéltse szűz magányodat!
Akad magyar, ha nem arabs-vezér!
Ki felmelengesse csinos lányidat:
Mert unokákba nem szükkölködünk...
De gyász hozta létre életed,
Szomorú kor, mely sokakra hatott,
Uj életet hoz — reméljük:
Az elfelejtett buknak menhelye.
Most ki! gonosz kis gyászos Istenek!
Rózsáktól gazdag szép környékidet,
Ujjá teremti a szorgalom.
S az ifjuság kellemi nyílanak
Unokáink romlatlan arcain!
Ne engedj győzni az idegent!
Van-e hazánk ifjusága tán?
S a szent-háromság áldási omlanak
Az újjáébredés jövő képire,
Kellenteljes csillagosportyjaként;
Én még remélek társas életet:
Hol vigadunk meggyult sátridon!
Magány szülötte magyar Wigwámunk!
Ariadne.

Kommentárt nem kell fűznünk ily dolog elkövetéséhez!

NYILTÉR.

Figyelmeztetés.

Tudomásunkra jutván, hogy az orth. izr. hitközség pászka sütői, nevezetesen **Geiger József** és **Stern Ignác** a mi hitközségünk tagjait a háznál felkeresik és pászkáikat ajánlják, indítatva érezzük magunkat arra figyelmeztetni a t. hitközségi tagokat, hogy nevezett pászka sütődék nem a mi rabbinátusunk felügyelete alatt állanak és azokban nem a mi hitközségünk lisztjéből készülnek a pászkák. Tekintettel arra, hogy a pászka árusítás nem képezi a szabad ipar tárgyát, hanem mindegyik hitközség csak a saját tagjai részére van jogosítva husvéti lisztet és kész pászkát árusítani, arra kérjük hitközségünk t. tagjait, hogy hitközségünk jól felfogott érdekében b. megrendeléseikkel kizárólag hitközségünk pászkasütőit: **Weisz Józsefet** (Simonffy-u. 29. sz.), **Kohn Abrahámot** (Külvásártér 3. sz.) **Feldmann Márton** (Hatvan-u.) támogattni sziveskedjenek. Hitközségünk husvéti lisztárudája Tizenháromváros 11. sz. a **Feldmann Dániel** házában van. Debreczen, 1901. márc. 26.

A debreczeni hitközség előjárása.

Jó és olcsó órák,

3 évi jótállással privát vevőknek

Konrad János

óragyára
arany, ezüst és ékszerárak
szállító-háza

Brüx (Csehország)

Jó nickel-rem. óra frt. 3.75.
Valódi ezüst-rem.-óra frt. 5.80.
Valódi ezüst láncc frt. 1.20.
Nickel ébresztő óra frt. 1.95.

Czégem a cs. és k. birodalmi czimerrel van kitüntetve, számtalan arany, ezüst kitávitási érem, valamint ezernyi elismerő-levél van birtokomban.

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

A „KRISTÁLY” Szt. Lukácsfürdői
hegyiforrás nagy mélységből
fakadó, állandó özzetételű,
igen tisztá, calcium-és mag-
nesium-hydrocarbonatoy
ásványviznek minősítendő

„Több száz kiváló orvos által ajánlv...”
„A legizletesebb és legolcsóbb ásványviz.”
„Kapható minden jobb fűszerkereskedésben és vendéglőben.”

Homlokzat-festék-gyár
 Kronsteiner Károly Bécs, III., Hauptstr. 120. (saját házában).
 Arany-érmekkel kitüntetve.

Főhercegi és hercegi uradalmak, cs. és kir. katonai intéző-ségek, vasutak, ipari-bánya és gyári társulatok, építési vállalatok, építőmesterek, ugyszintén gyári és ingatlan tulajdonosok szállítói. E homlokzat-festékek, melyek mészből földhatók, száraz állapotban poralakban és 40 különböző mintában különként 16 krtól felfelé szállítottnak és a mi a festék színtisztségét illeti, azonos az olajfestékekkel.

Mintakártya, ugyszintén utasítás kívánatra ingyen és bérmentve küldetők.

Svédgyógytorna
 órákra jelentkezni
Dr. Szász Adolf orvosnál
 Kossuth-utca 9. sz. a. lakáson.

10 dmt. 1 kiló
 Teljesen elkészítve mázolásra

Valódi csak üvegekben ezeket nyomatni lehet.

Christoph Ferenc
SZOBAPALLO-FÉNYLAKK
CHRISTOPH FERENC,
 A valódi szobapallop-fénylakk feltalálója és egyedüli gyártója.
 Debreczen: Félégyházy János, Ganofszy Lajos. Nagyvárad: Mihelyi és Kandel, ifj. Weisz Bernáth, Szabó István. 1-12

Új üzlet megnyitás.
Gyarmaty János mészáros **Degenfeld-tér 9. sz.** (Csapó-u. sarok). Húsárak: I. rendű 50 kr, II. rendű 44 kr, 1 kgr. rostélyos 5 szeletben. Friss és füstölt sertéshús napi folyó árnál 4 krral olcsóbban. Vegyes hideg felvágott állandóan friss. Virsli és szalvaládé drája 4 kr. Az üzlet reggel 6-tól este 8-ig nyitva. **Főüzlet: Bethlen-utca 29.** saját ház. Itt a húsárak: I. r. 48 kr, itt is mindenféle hentes czikkek kaphatók. **Vendégülösöknek megfelelő arányú engedmény!**

Kiváló tisztelettel
Gyarmaty János.

4-52

GANOFSZKY LAJOS
 fűszer, festék és magkereskedése
 Debreczen, Kossuth-utca 1-ső szám.
 Ajánlja dúsan felszerelt raktárát legjobb minőségben és legolcsóbb árak mellett.

Alapítva 1861-ben.

1-3

GYOMORBETEGEKNEK!

Mindazoknak, kik hűlés, a gyomor túlterhelése, hiányos, nehezen emészthető, forró, avagy nagyon hideg ételek élvezése, avagy rendetlen életmódjuk által gyomorbetegséget, u. m. gyomorhurut, gyomorgöres, gyomorfájdalmak, nehéz emésztést vagy elnyálkásodást kaptak, ezennel egy kitűnő háziaszer ajánlatik, melynek kiváló gyógyító ereje sok év óta ki van próbálva. Ez az ösmeretes

emésztési és vértisztító szer, a
Hubert Ullrich-féle növénybor.

Ez a növénybor kitűnő, gyógyhatásuaknak talált növényekből és jó borból készül, erősíti és élénkíti az emésztési szerveket, anélkül azonban, hogy hashajtószert lenne. A növénybor elhárítja a véredények betegségeit, megtisztítja a vért minden romlott betegséget okozó anyagoktól és elősegíti az egészséges vér újjaképződését.

A növénybor idején való használatánál, — a gyomorbajok nagyrészt már csirában elfolytatnak. Nem szabadna késedelmezni, tehát ezt minden más erős maró hatású és az egészségre ártalmas szerrel szemben előnyben részesíteni. Minden symptomák, u. m. fejfájás, fejbőfűgés, gyomorfűgés, felfűvő és rosszullet és hányás, melyek kronikus (rég) gyomorbajoknál annál hevesebben lépnek fel, már egynehányzori ivás után elmaradnak.

Székrekedés és annak kellemetlen következményei, szorulás, kólika, szív-dobogás, álomhiány, valamint vértolulások a májban, lépben és erekben (hämorrhoidák) a növénybor használatával által gyorsan és gyengéden elmulasztatnak. A növénybor kitűnő szer az emésztés előmozdítására, erősíti az emésztési szervezetet és eltávolítja a gyomorból és belekből a használatlan anyagokat.

Soványság, vérhiány, halvány arcszín, elerőtlenedés nagyrészt a rossz emésztés, tökéletlen vérképződés és májbetegségek következménye. Teljes étvágytalanság, ideges kimerültség és rosszkedv, valamint gyakori főfájás és álmatlanság mellett az ilyen betegek gyakran lassan elsorvadnak. A növénybor a meggyengült életerőnek új impulzust ad, a növénybor gerjeszti az étvágyat, javítja az emésztést és táplálkozást, gyorsítja az anyagcserét, elősegíti a vérképződést, megnyugtatja a felizgult idegeket, új erőt és életet kölcsönöz a betegnek. — Számos elismerő és köszönőlevél igazolja ezt. — Növénybor kapható 1 frt 50 kros és 2 frtos üvegekben a következő helyeken levő gyógytárakban: Debreczen, Sámson, Hajdu-Vámos-Péres, Bagamér, Nagy Léta, Hosszu-Pályi, Derecske, Konyár, Hajdu-Szoboszló, Kaba, Földes, Nádudvar, Balmaz-Ujváros, Hajdu-Böszörmény, Hajdu-Hadház, Bököny, Balkány, Nyir-Adony, Szt.-György-Ábrány, Ér-Mihályfalva, Székelyhid, Bihar-Diószeg, Pocsaj, Kis-Marja, Berettyó-Ujfalu, Bihar-Torda, Nagy-Rábé, Nagy-Bajom, Püspök-Ladány, Karczag, Egyek, Csege, Tisza-Polgár, Hajdu-Nánás, Hajdu Dorog, Uj-Fehértó, Búd-Szt.-Mihály, Nyiregyháza, N.-Kálló, Kálló-Semjén, Mária-Pócs, Nyir Bátor, Bogát, N.-Ecsed, Szaniszló, Nagy-Károly, Tasnád, Csány, Margita, Szalárd, Bihar, Csatár, Püspöki, Mező-Keresztes, Körös-Tarján, Berek-Böszörmény, Zsáka, Fűzes-Gyarmat, Dévaványa, Szeghalom, Csökmő, Vésztő, Okány, Zsadány, Maroziháza, Nagy-Szalonta, Nagy-Várad, valamint Magyarország minden nagyobb és kisebb helységében, ugyszintén egész Ausztria-Magyarországban a gyógyzertárakban.

A debreczeni gyógyzertárak 3 és több üvegeket eredeti áron küldenek Ausztria-Magyarországban bárhova.

Utánzásoktól óvakodjunk.
 Tessék határozottan kérni
Hubert Ullrich-féle növénybort.

Az én növényborom nem titkos szer, tartalomrészai a következők: Malagabor 450 0, horszesz 100 0, glicerin 100 0, vörösbör 240 0, Ebereschenedv 150 0, cseresznyelé 320 0, Manna 30 0, Fenchel, Anis, Helénagyökér, amerikai erögyökér, Enzian, kalmusgyökér aa, 10 0. Ezeket tessék összekeverni

Friss termésű magvak.

A vetési időnyre ajánlom mindennemű mezőgazdasági, konyhakerti és virágmagvaimat a legjobb termelőktől.

53 év óta fennálló magkereskedésem — mely mindenkor derekasan megállta helyét s mindenkor sikerült a sok nagyhangú reklam között is megtartani nagyszámú és előkelő vevőkörét, — dúsan el van látva a legjobb magvakkal, melyeket a legmérsékeltbb áron bocsátok a vevő közönség rendelkezésére.

Eredeti francia és magyar luczerna, remek erdélyi löhere, — a m. kir. vetőmag vizsgáló állomás által arankamentességre és csiraképességre nézve megvizsgálva és leolmozva.

Valódi quedlinburgi répamagvak, magas csiraképességgel s fajtiszta minőségben, mint: Oberndorfi sárga, Veres óriás, Mamuth óriás, Sárga olajbogyó, Sárga Eckendorfi és Francia hízlaló ezukorrépa.

Konyhakerti magvak nagy választékban.
 Valódi erfurti virágmagvak, a legjobb minőségben kaphatók

KONTSEK GÉZA
 előbb Gaszner Károly magkereskedésében
 Debreczen, Kossuth-utca.

3-8

Minden gépészeti vas- és érczöntemények nyers előállítására és kimunkálása.

Saját gyártmányú Kútszivattyúk
 tökéletes kerti fecskendők és ülőpadok, kitűnő szerkezetű borsajtók, szállítószűk és szemelő rosták. Minden gözmozdonyra alkalmazható önműködő szalmaetető készülékek.

Debreczeni Vasöntőde és Géplakatoság
 Péterfia végén, a harházi-utczában.
 A magyar műkertészek és kertgazdák orsz. egyesülete által aranyérmekkel kitüntetve.

Építési vastárgyak, csatornaszemek, csövek, aknaramák és fedlapok, kerékvetők, kútszűk, istállóoszlopok, zab-kagylók és szénarácok **olcsó gyári áron** házhoz szállítással.

Tűzálló téglák és anyagföldek.

Egyedüli raktár a gyártelepen.
 Ügynökök és közbenjárók nem díjaztatnak!

Gazdasági és ipari gépek szakaszterü. jutanyos javítása.

Kazán- és műkovács-munkák, kerti- és sir-fűcsök készítése.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegytiszta

SÓSBORSZESZ,
 mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyzertárakban.

Ara egy kis üvegnek 45 kr, nagy üvegnek 90 krajczár
 Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik:

TÓTH BÉLA
 13-52 gyógyzertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN** (Tisza-palota).

Debreczen, 1901. Nyomatott a város könyvnyomdájában. — 477.

A Richter-féle
Horgony-Pain-Expeller
 Liniment. Capsici comp.

egy régi kipróbált háziaszer, a mely már több mint 30 év óta meghízható bedörzsölésül alkalmazatik köszvényéknél, oszónál és meghízéseknél.

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárláskor mindig figyelemmel legyünk a „Horgony” védjegyre és a „Richter” cégjegyzésre. 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban ugyszintén minden gyógyzertárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyzertárnél Buda-pestben.

Richter F. Ad. és társa,
 oszsz. és kir. udvari szállítók,
 Rudolstadt.